

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A közigazgatási reform

Sándor János belügyminiszter előterjesztette a törvényjavaslatot

Sándor János belügyminiszter a képviselőház mai ülésében a vármegyei közigazgatás reformjáról a következő három törvényjavaslatot terjesztette elő:

1. Törvényjavaslat a vármegyei közigazgatási alkalmazottak kinevezéséről.
2. Törvényjavaslat a vármegyei közigazgatási alkalmazottak lényegesebb személyi és szolgálati viszonyairól.
3. Törvényjavaslat a vármegyei közigazgatásról.

Az alábbiakban adjuk a három javaslat ismertetését:

I. A vármegyei közigazgatási alkalmazottak kinevezéséről

szóló törvényjavaslat négy szakaszból áll.

(A kinevezési rendszer.)

Az első szakasz kimondja, hogy a vármegyékben a közigazgatást kinevezett alkalmazottak látják el önállóan vagy önkormányzati szervek működésével. Az alkalmazottak közül az V. és VI. fizetési osztályba tartozó tisztviselőket a király, a VII—IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselőket a belügyminiszter nevezi ki.

(Az átszervezés.)

Minden vármegyei közigazgatási alkalmazott, akit állására a törvényhatósági bizottság választott, vagy a főispán, vagy az alispán nevezett ki, a törvény hatályba lépésével rendelkezési állapotba kerül. A rendelkezési állapotban levő alkalmazottnak azokra az illetményekre van igénye, melyeket részére az e törvény hatályba lépésekor érvényben álló jogszabályok megállapítanak. Azt a rendelkezési állapotba került alkalmazottat, akit legkésőbb egy év alatt állami alkalmazottá nem neveznek ki, sem végellátásban nem részesítenek, az egy évnek utolsó napjával állásától felmentettnek kell tekinteni. Az ilyen alkalmazottat, halála után hozzátartozóit, a vármegyei nyugdíjszabályzat értelmében járó ellátás akkor is megilleti, ha rá nézve egyébként az ellátás feltételei még be nem állottak. A fenti és egyéb kötelezettségek alól felszabadult vármegyei nyugdíjalapot a vármegye közjóléti intézményekre fordíthatja.

Az állami állásokra kinevezett alkalmazottakra az állami alkalmazottakra érvényes jogszabályok irányadók, de a már egyénileg megszerzett jogokat a javaslat nem érinti.

A legnépesebb 21 vármegye alispánja mindaddig, míg a VI. fizetési osztályba tartozik, évenként 2000 korona működési pótlékban részesül.

II. A közigazgatási alkalmazottak szolgálati viszonyairól

szóló javaslat kimondja, hogy a miniszteriumokban az előadói tervezetek felülvizsgálása az elkerülhetetlenül szükséges mértékre szorítottassék és hogy a fontosabb fogalmazási tennivalókat magasabb állású tisztviselők lássák el. A miniszterelnökségnél, a belügyi, a Felső- és alsóföldművelésügyi, honvédelmi, kereskedelmi és közoktatásügyi mi-

niszteriumokban a fogalmazói és segédfogalmazói állásokat fokozatosan meg kell szüntetni, ellenben jogi képesítésű IX. fizetési osztályba tartozó külső tisztviselőket lehet központi szolgálatra berendelni. A berendelés a vármegyei közigazgatási, valamint azon tisztviselők köréből történhetik, kik az illető miniszter fenhatósága alá tartozó hivataloknál vannak alkalmazva.

(Kötelező külső szolgálat.)

A javaslat szerint a fent említett miniszteriumokban a VIII—V. fizetési osztályokba csak azt lehet kinevezni, aki legalább három évi olyan vármegyei vagy városi szolgálatot igazol, melyhez jogi képesítés szükséges. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra a miniszteri tisztviselőkre, akik 1914. évi május 1-ét megelőzőleg az illető miniszteriumokban már ki voltak nevezve. A nevezett miniszteriumokban fogalmazói és ennél kisebb álláson alkalmazott tisztviselőket külső szolgálati állások valamelyikére ki kell rendelni. A kirendelt tisztviselő az illető miniszterium személyzetének létszámában marad.

(A vármegyei állások.)

A vármegyékben a következő állami állások szerveztetnek: alispáni, főjegyzői, másodfőjegyzői, aljegyzői, főszolgabírói, szolgabírói, árvaszéki elnöki, árvaszéki ülnöki, tisztifőügyész, tisztügyi ügyész, közigazgatási gyakoronoki, tisztifőorvosi, főlevéltárnoki, főszámvevői, számtanácsosi, számvizsgálói, számellenőri, számtiszt, számgyakornoki, irodaigazgatói, irodatiszti, segédtiszt és a szükséges altiszt és szolgai állások. Az orvosok és allelvéltárnokok állása megüresedésük esetén megszűnnek.

A javaslat intézkedik azután a vármegyei tisztviselők fizetési osztályokba sorozásáról. Az alispáni állások egyharmadát az V., kétharmadát a VI.

A főjegyzői, árvaszéki elnöki és főügyész állások egyharmadát a VI., kétharmadát a VII.

A főszolgabírói állások kétnyolcadát a VI., három nyolcadát a VII., és három nyolcadát a VIII.

A tisztifőorvosi állások két nyolcadát a VI., három nyolcadát a VII. és három nyolcadát a VIII. fizetési osztályba sorozza s a többi állás osztályozását is felsorolja.

A közigazgatási tisztviselők szakok szerint összesített országos létszámot alkotnak.

Az alkalmazottak esküformája az „önkormányzat törvényes jogainak” tiszteletben tartásáról is szól.

A meg nem szavazott adók behajtására és a meg nem ajánlott ujoncok kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának tilalma a vármegyei közigazgatási tisztviselőkre is fennáll, az előmunkálatokat azonban kötelesek teljesíteni.

(A fegyelmi eljárás.)

A vármegyei tisztviselők fegyelmi eljárására az 1886:XXIII. t.-c. rendelkezései a következő módosításokkal irányadók:

1. Fegyelmi ügyekben első fokozaton a közigazgatási bizottság fegyelmi választmány, másodfokon a belügyminiszter határoz.

2. A fegyelmi hatóság fegyelmi vétség megállapítása nélkül is kimondhatja a tisztviselőnek a közigazgatás érdekében való áthelyezését. A tisztviselőt a belügyminiszter helyezi át.

III. A vármegyei közigazgatásról.

A javaslat a jelenlegi állapot változatlanul hagyásával törvénybe iktatja a vármegyéket és székhelyeiket. Kimondja továbbá, hogy a javaslat rendelkezései a pénzügyigazgatásra nem terjednek ki.

(A törvényhatósági bizottság.)

A törvényhatósági bizottság szervezete, a tagok létszáma érintetlenül marad. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés hatáskörének megállapításánál figyelembe veszi a javaslat azt a tapasztalatot, hogy közszégi és egyéb helyi érdekű ügyeknek intézésére a közgyűlés nem alkalmas. Ezért a közgyűlés hatáskörébe utalja azokat az ügyeket, melyek országos vagy megyei közérdekűek.

(A közigazgatási bizottság.)

A helyi érdekű ügyeknek intézését részben a közigazgatási bizottságra, részben az új járási bizottságra bizza. A hatáskörnek kibővítése által a közigazgatási bizottság állandó gócpontja lesz a vármegyei központi önkormányzati tevékenységének. A választott tagok száma huszonkettőre emeltetik fel, ami a választott elemnek a tisztviselőtagok felett túlsúlyt biztosít.

(A járási bizottság.)

Uj önkormányzati testületet nyer a vármegye a járási bizottságban. A bizottság a főszolgabíró elnöke alatt részben tisztviselőkből, részben a közgyűlés által választott tagokból, vagy olyan más egyénekből fog állani, kik a járáshoz erkölcsi vagy anyagi érdekszállal kapcsolódnak. A javaslat döntő súlyt bízott a választott elemnek. A bizottság elé olyan ügyek tartoznak, melyek intézésénél a helyi viszonyokban való jártasság folytán a testület tagjaitól nagyobb érdeklődés várható, mint az eddigi hatóságoktól, melyek az életől távolabb állottak. A javaslat ezért közszégi járási ügyekben széleskörű intézkedési, felügyeleti és véleményezési hatáskört ad a járási bizottságnak.

(Felügyelet.)

A közgyűlés ellenőrzési hatásköre lényegesen kibővül, amennyiben azt a javaslat a vármegye egész közigazgatására kiterjeszti és felruhazza a közgyűlést azzal a joggal is, hogy bármelyik közigazgatási tisztviselő ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot folyamatba tételtesse. Az ellenőrzési jogkört még hathatósabban gyakorolhatja a vármegye a közigazgatási bizottság útján, mely a közigazgatási közegektől felvilágosításokat kívánhat és azokat állásuktól is fölfüggesztheti.

(Felirati jog.)

A vármegye a miniszternek, a főispánnak vagy az alispánnak olyan rendelete ellen, melyet jogszabályba ütközönek vagy egyébként sérelmesnek vél, felírhat a miniszterhez, illetőleg panaszt tehet a közigazgatási bíróságnál.

(A vármegye táblabírája.)

A vármegye a felirási jogot választott táblabírája útján gyakorolhatja. A táblabíró és helyettesét a közgyűlés kijelölés nélkül, titkosan három évre választja. A táblabíró e minőségben tanusított viselkedéséért nem lehet felelősségre vonni, a közgyűlés azonban a

megbízást bármikor visszavonhatja. A tábla-bíró fizetés nem illeti meg. A sérelmes rendelet vagy intézkedés végrehajtását a felírás felüggeszti.

(A politikai jogkör.)

A törvényhatósági bizottság országos ügyekkel foglalkozhatik. Megállapodásait a többi törvényhatósággal és a kormánnyal közölheti és az országgyűléshez közvetlenül felterjeszheti. A kormány a törvényhatósági bizottságot országos ügyekben véleménynyilvánításra hívhatja föl.

(A jóváhagyások csökkentése.)

A kormányhatósági jóváhagyásra szoruló közgyűlési határozatok köre szűkebbre szorul, amennyiben csak új, illetőleg tetemesebb anyagi megterhelés eseteiben köti ki a javaslatot a miniszter jóváhagyását. Függetlenebbé válik a szabályrendelet-alkotás is. — A szabályrendelet jóváhagyottak tekintetében a miniszter kilenven napon belül nem nyilatkozott. Jóváhagyást igénylő határozatoknál ez a határidő hatvan nap lesz.

(A főispán és alispán.)

A főispán jogállását a javaslat érintetlenül hagyja. A vármegyei közigazgatás vezetője jövőre is az alispán lesz, akinek hatósága alá fognak tartozni nemcsak a közigazgatási alkalmazottak, hanem a megye területén működő egyéb közigazgatási hatóságok és hivatalok is. Egyebekben az alispán és a többi tisztviselő hatásköre változatlan marad, sőt a javaslat arról is gondoskodik, hogy a vármegye helyi (gazdasági, közjóléti stb.) érdekű ügyeinek intézésében a tisztviselők éppen úgy rendelkezésére álljanak a vármegye közönségének, mintha választott tisztviselők volnának. A nem magyar anyanyelvű állampolgárok részére a javaslat biztosítja azt a jogot, hogy bizonyos feltételek mellett írásbeli hatósága előtt saját anyanyelvét használhassa.

Indokolás.

A három törvényjavaslat indokolásából a következőket emeljük ki:

I. A vármegyei közigazgatási alkalmazottak kinevezéséről szóló javaslat indokolása rámutat arra, hogy a kinevezési rendszernek korántsem az a célja, hogy a bürokratizmusnak engedjen teret, hanem ellenkezőleg az, hogy az önkormányzati elemnek az eddiginél jóval szélesebb körű közreműködését biztosítsa. A közigazgatás nemzeti és szociális feladatainak megoldásához egységesen szervezett, egyöntetűen egységes vezetés alatt működő gépezet kell, melyben az egyes alkatrészek gondos megválasztása és megfelelő elhelyezése biztosítja az egész gépezet összevágó működését. A kinevezési rendszerrel a tisztviselő alkalmazása nem laikus elemre, hanem szakhatóságra van bízva, amely hatóság első sorban a helyi elemekre lesz ugyan tekintettel, akik a népet és a viszonyokat ismerik és a lakosság nyelvét értik, de ha ott nem találkozik alkalmas jelölt, ilyen az országos létszámban könnyen találhat. A kinevezési rendszer nagy előnyökkel jár a tisztviselőkre is, kiknek életfogytiglan biztos megjelölést jelent és akik az országos létszám mellett megfelelő előhaladásra számíthatnak. Kétségtelen továbbá, hogy a tisztviselők gyakorlati kiképzése a jó közigazgatás egyik legfontosabb követelménye. A külső gyakorlat megszerzésének eddig útját állta az a választás, melyet a választási rendszer állított a központi és a megyei alkalmazottak közé. — E választással ledőltevel mód nyílik arra, hogy a központi tisztviselői a kellő gyakorlatot szerzett külső tisztviselők sorából szemeltesenek ki. Nagyon fontos a nemzeti érdek, hogy a közigazgatás pártatlan legyen. A kinevezett tisztviselő a közönségtől független lesz, tehát több joggal várhatunk tőle pártatlanságot, mint a választott tisztviselőtől, aki önkéntelenül is hatása alatt áll annak a függő viszonyoknak, mely választott és választó között fennáll. Igaz, hogy a kinevezési rendszer szorosabban fűzi a kapcsolatot a tisztviselő és a kormányhatóság között. Am a vármegyei tisztviselő ma sem független a kormánytól, mely rendelkezik vele, működését ellenőrzi és felette legfelső fokozatig fegyelmi bíraskodást gyakorol. Ez a függő helyzet semmi esetre sem fog úgy nehezíteni a tisztviselőre, mint

az eshetőségekkel minden hatodik évben fenyegető eddigi állapot. Az önkormányzat lényege nem a tisztviselők választásában, hanem abban áll, hogy a közigazgatásban a független elemek közreműködése minél szélesebb körben biztosítható és hogy az ügyek intézése felsőbb jóváhagyáshoz kötve ne legyen. Egyébként tekintetbe veendő még, hogy a választás szabadságának eddig is szűk korlátokat szabott, hogy a törvény a kijelölést olyan választmányra bízta, mely összeállításánál fogva a főispánnak akarátat juttathatta érvényre. Ilyen körülmények között a jelenlegi korlátozott választást a kinevezéstől csak egy kis lépés választja el.

II. Az alkalmazottak szolgálati viszonyairól szóló javaslat indokolásában a miniszter rámutat arra, hogy néhány mélyreható rendelkezést vett fel, amelyek a mai jogállapotot az alkalmazottak javára igen előnyösen fogják megváltoztatni. Elég e tekintetben a státuszrendszernek nagyon előnyös voltára, a kinevezésre, az áthelyezésre és a fegyelmi szabályok leg súlyosabb rendelkezéseinek módosítására utalni.

III. A vármegyei közigazgatásról szóló javaslat indokolása rámutat arra, hogy a jelenlegi vármegyei általános közigazgatás mai rendszere a változott viszonyok közt nem állja meg többé a helyét. A reformban a vármegyei intézmény évezredes fejlődésére és országunk sajátos viszonyaira kellett figyelemmel lenni. Az ősi intézményekhez való kegyelet ragaszkodás tiltakozik az ellen, hogy felduljunk azokat a kereteket, melyek között a vármegye egy ezredév óta teljesíti hazafias hivatását. A reform főszempontja az, hogy a régi keretek fentartása mellett a vármegye a modern életviszonyok között is képes maradjon azokra a szolgálatokra, melyekkel a nemzetet egy évezreden át hálára kötelezte. Ennek fogva a javaslat nem halad csillogó elméletek nyomán, mert nem az a célja, hogy minden felforgasson, hanem ellenkezőleg, hogy fentartsa mindent, ami a mai rendszerben jónak bizonyult, módosítással pedig csak ott álljon elő, ahol a kinevezési rendszer, vagy az önkormányzat erősítése ezt megköveteli, vagy ahol hibák kiküszöbölése ezt indokolja.

Az albán forradalom A hatalmak flottatüntetése

Berlin, június 12. A „Berliner Tageblatt” jelenti Pétervárról: A diplomácia részéről megerősítik azt a hírt, hogy egy nemzetközi hajócsapatnak Durazzóba vezénylése már végérvényesen elhatározott dolog. Valamennyi nagyhatalom, beleértve Angliát is, egy-egy hadihajót küld Albániába.

Berlin, június 12. A „Berliner Lokalanzeiger” jelenti Durazzóból: Fieriben és környékén tegnap nyugtalanító események történtek. Huszonegy albán katona közül, kiknek a kormány parancsára a felkelők ellen kellett volna vonulniuk, egyesek megtagadták az engedelmességet. A rebelis albán katonák lefegyverzése alkalmával összeütközésre került a sor, amelyben két ember életét veszítette. Durazzóban különben csend uralkodik.

Döntő lépés előtt.

Milanó, június 12. A „Secolo” egy munkatársa előtt Turkhan pasa úgy nyilatkozott, hogy Alessióban csapat-központok történtek. A csapatok egyik fele Tirana, a másik fele Kuruia ellen vonul, ha a lázadók meg nem adják magukat. A kormánynak 10,000 emberével szemben a felkelőknek csak 5000 főnyi haderejük van. A miniszterelnök arra való tekintettel, hogy a kormány-csapatokban sok a mohamedán hitű katona, hangsúlyozottan kijelentette, hogy a felkelők elleni harc nem vallásháború. Az ellenőrző bizottság különben még egy utolsó kísérletet tesz és a felkelőknek megígéri, hogy vallási és politikai jogaik tiszteletben fognak tartatni és gazdasági helyzetüket javítani fogják.

Ultimátum a fölkelőknek.

Durazzó, június 12. A fejedelem ma ultimátumot küldött a fölkelőknek, akiket föl-

szólított, hogy 24 óra alatt tegyék le a fegyvert s adják meg magukat, mert ellenkező esetben minden oldalról megkezdik ellenük a leghevesebb támadást.

A városi muzeum bővítése

(Ecsedi István tanulmányútja. — Városi könyvtár Debrecenben. — Köszönet a muzeum gyarapítására.)

A városi tanács a közművelődési ház céljaira megvásárolt Hatvan-utcai 23. számú háznak nyugati szárnyát is egészen a muzeum számára engedte át folyó évi novembertől. Ily módon valamennyire javul az a már-már tarthatatlanná vált helyzet, amelyben a folytonosan gyarapodó muzeum helyiségeinek szűk- és tulzsufolt volta miatt szenved. A kiállításra és raktári célra használható szobák területe 232,7 négyzetméterről 311, illetőleg egy nagy nyílt tornáccal együtt, melyben nagyobb néprajzi tárgyak elhelyezhetők lesznek, 346 négyzetméterre növekedik. Az új helyiségek bebutorozására és nélkülözhetetlen kisebbszériű átalakítására nézve a muzeumi bizottság közelebb tartott üléséből tett javaslatot a városi tanácsnak. E munkálatok végrehajtásánál a bizottság minél nagyobb költségkíméléssel kíván eljárni s mindenképp felett kerülni akarja a házi pénztár új megterhelését. Sikerült is a bebutorozással és javításokkal felmerülő költségek viselésére alkalmas alapot találni. Ezenkívül a muzeum 600, vagy 800 korona rendkívüli államsegélyt is remélhet.

Ecsedi István dr. tanár tb. muzeumműr 400 korona tiszteletdíjának meghagyása mellett nyugati Európában és déli Oroszországban teendő tanulmányútjához egy évi szabadságot kért. A muzeumi bizottság a tanácsnak melegen ajánlja a tb. muzeumműr kérésének teljesítését; annyival is inkább, mert ezen föld- és néprajzi, muzeológiai ismeretek szerzése s szolgáló hosszú és költséges tanulmányút muzeumunkra nézve is hasznosak, gyümölcsöt hozónak ítélte. Tartozik Ecsedi tapasztalatairól részletes jelentést tenni a városi tanács előtt.

A tanács Wlassics Gyulának tavaly Sopronban a községi szép- és nyilvánoskönyvtárak nagy jelentőségéről elmondott beszédét konkrét javaslattal végett kiadta a muzeumi bizottságnak. Minthogy a bizottság ezen igen fontos kérdéssel ez ideig behatóan nem foglalkozhatott, felkérte Papp Károly dr., Boldizsár Kálmán dr. Csurka István és Zoltai Lajos bizottsági tagokat, hogy a városi közkönyvtár alapítására vonatkozólag öszig a tanács elé terjeszthető konkrét javaslatot dolgozzanak ki.

Löfkovits Arthur igazgató jelentését a muzeum első felévi működéséről helyesleg tudomásul vették és a muzeumi bizottság úgy az összes ajándékozóknak, mint különösen a muzeumi igazgatóknak, akik ismét számos, száznál több darab, körülbelül ezer korona értékű tárgyat adományozott a muzeumnak, hálás köszönetét nyilvánította.

Végül megemlítjük, hogy az ülésen jelen voltak: K. Tóth Mihály dr. tanácsnok, elnök, Löfkovits Arthur igazgató, Boldizsár Kálmán dr., Csurka István, Keleti Izsó, Komlóssy Dezső, Pálffy József, Papp Károly dr., Sárváry Lőrinc, Sesztina Jenő és Zoltai Lajos bizottsági tagok.

— A nem állami tanárok özvegyeinek és árváinak nyugdíja. Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház közoktatásügyi bizottsága ma délután öt órakor tartotta ülését Zsilinszky Mihály elnöklété alatt. Az ülésen, amelyen Jankovits Béla kultuszminiszter is jelen volt, a nem állami tanárok, felső, közép, felső nép, polgári iskolai és gyógypedagógiai tanárok özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták le és fogadták el. A most nevezett tanárok az 1894. évi XVII. törvénycikkkel alkotott nyugdíjintézetnek tagjai lesznek. Az állam az eddigi hozzájárulás ötszörösével vagyis 1.890,000 koronával fog hozzájárulni, miután a tagok száma 2500 lesz.

(Balázs Ber...
elnöke — M...
ért — Orsz...

Az Ors...
osztálya ig...
csütörtökön...
termében. A...
Endre udva...
elnöke, Kör...
mara titkár...
tány, Sche...
és az ügyv...

A közp...
elnöki szék...
lász Bertal...
két választ...
társelnöki...
üresedett v...
bó Ferenc...
ét. A vál...
Bertalan d...
el az elnök...

Tiszte...
tüntető biz...
sammal eg...
rem önkö...
ezen előle...

Főcél...
Régi mult...
védelles...
sadalma...
a közhato...
ved az üg...
örvény, a...
között s a...
mindig ta...
morubb a...
lehet szép...
nyok, de...
gyunk a l...

A bet...
ismerése...
vezető ut...
Meg...
pusztító...
gadni a...
azokat vi...
megillető...
teremteni...
életben is...
telemben...
di hivatás...

Ezt a...
dig csak...
anyagi lé...
Csak ugy...
csak akk...
jogvédő...
meg a sz...
vagynak...
tisztzess...

Ami...
küzdünk...
szolgál...
közszaba...
gyakorlá...
rompoba...
egy erős...
karra, a...
megáll...
pásaival...
védhesse...
közélet...
anyagi f...
nyesen b...

A d...
dését ves...
az egyet...
igényeim...
megterm...
maga g...
megtere...
mindnyá...

Az Ügyvédszövetség közgyűlése

(Balázs Bertalan dr. a debreceni osztály új elnöke — Mozgalom a törvénykezési szünetért — Országos jogászgűlés Debreczenben — Az ipari bíróságok)

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya igen látogatott közgyűlést tartott csütörtökön délelőtt az ügyvédi kamara ülés-termében. A közgyűlésen részt vettek Márk Endre udvari tanácsos, az ügyvédi kamara elnöke, Körössi Kálmán dr., az ügyvédi kamara titkára, Harsányi Imre dr. rendőrkapitány, Scheibner Gyula ipartestületi jegyző, és az ügyvédi kar számos tagja.

(Az új elnök.)

A közgyűlés elsősorban az elnöki és al-elnöki széklet töltötte be. Egyhangulag Balázs Bertalan drt, az osztály eddigi társelnökét választották elnöké, az ő helyére pedig társelnökkül Tervej Tamás drt, míg a megüresedett választmányi tagsági helyekre Szabó Ferenc dr. és Pénzes Miklós dr. ügyvédek. A választások megejtése után Balázs Bertalan dr. a következő beszéddel foglalta el az elnöki széket:

(Az elnöki bemutatkozás.)

Tisztelt Közgyűlés! Amidőn az örök kitüntető bizalmából az elnöki széket elnöktársammal együtt elfoglaljuk, elsősorban arra kérem önöket, fogadják nagybecsű bizalmunknak ezen előlegezéséért hálás köszönetünket.

Főcélunk az ügyvédi érdekek istápolása. Régi multira tekinthet már vissza az az ügyvédelles áramlat és hangulat, amely a társadalmat, a közéletet, sőt mondhatnám magát a közhatóságokat is elfogta. Kórságban szenved az ügyvédség. Nagy lett, mély lett az az örvény, amely nagy ügyvédi értékkel táplálkozott s az örvény még mindig dolgozik, még mindig tart az elnyelési folyamat s a legszomorubb a dologban azonban az, amit nem is lehet szépíteniünk, hogy nemcsak a viszonyok, de sok tekintetben magunk is okai vagyunk a bajainknak.

A betegség helyes diagnózisának a felismerése már maga mutatja a gyógyulásra vezető utat.

Meg kell tudnunk állítani az örvényt a pusztító munkájában, vissza kell tudnunk ragadni az oda beletemetett nagy értékeket és azokat vissza kell tudnunk állítani az őket megillető megfelelő helyre. Meg kell tudnunk teremteni nemcsak a teóriában, de a való életben is a függetlenséget és a nemesebb értelembe vett szabadságot, amely az ügyvédi hivatás betöltésének nélkülözhetlen alapja.

Ezt a függetlenséget és szabadságot pedig csak úgy tudjuk elérni és fentartani, ha anyagi lételünk biztosabb alapra fektethető. Csak úgy lehetünk függetlenek, kellőképpen csak akkor tölthetjük be nemes hivatásunkat, jogvédői tisztünknek csak akkor felelhetünk meg a szó nemesebb értelmében, ha biztosak vagyunk abban, hogy munkánk anyagilag is tisztességes díjazásban részesül.

Amidőn mi jogosult anyagi érdekeinkért küzdünk, azzal nemcsak a magunk érdekeit szolgáljuk, hanem szolgáljuk a közérdeket, a közszabadságot is. Mi, ügyvédek, hivatásunk gyakorlásában mindig közzéletnek van szüksége egy erős független, önálló, gerinces ügyvédi karra, amely minden körülmények között megállja a helyét s a hatalom netaláni tulkapásaival szemben is a jog határain belül megvédhesse a reá bizott érdekeket. Ezt pedig a közélet, a társadalom csak úgy érheti el, ha anyagi függetlenségünk lehetőleg intézményesen biztosítottatik.

A debreceni osztály ilyen irányú működését vesszük fel elsősorban programunkba és az egyetértés nagy erejével véljük jogosult igényeink kivívását. Ha minden más téren megtermi az egyetértésben rejlő nagy erő a maga gyümölcseit, akkor kell, hogy itten is megteremtse azt. Felhívjuk továbbá önöket mindnyájukat a kollegialitás nemes érzésének

az ápolására, amely kell, hogy minden egyes tagtársunkat maradandó eredmények elérése érdekében fokozottabb mértékben áthasson.

Felesleges hangsúlyoznom azt, hogy ez a kérdés azonban nem fogja háttérbe szorítani a debreceni osztálynak más téren való munkálkodását.

Az igazságszolgáltatás napirendre kerülő kérdéseinek megvilágítását, az igazságügy-gyel kapcsolatban levő törvényjavaslatok ismertetését és bírálatát és minden, a jogi élet körébe vágó eseményeknek alkalmi megvilágítását szövetségünk helyi osztálya felveszi munkakörébe.

A magunk elé kitűzött célunknak és programunknak rövid összefoglalása után magunkat és a nagy munkát végző titkárságunkat is szíves jóindulatukba ajánljuk, Isten áldását kérem helyi szövetségünk munkájára és ismételten megköszönöm a megválasztásunkban megnyilatkozott nagyértékű bizalmukat.

(A táblaelnök üdvözlése.)

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Balázs Bertalan dr. elnök indítványára kimondta a szövetség, hogy Igyártó Sándor drt, a kir. ítélőtábla illusztris új elnökét átiratban üdvözlji.

(Törvénykezési szünet.)

Magyar Simon dr. határozati javaslatot terjesztett elő: indítson mozgalmat a szövetség, hogy július és augusztus hónapokban törvénykezési szünet tartassék. A javaslat indoklása rámutat arra a körülményre, hogy az ügyvédség a legidegősebb foglalkozás, rendkívüli felelősséggel jár és az ügyvédek legnagyobb részben meg vannak fosztva a nyári pihenéstől. Most különösen szükség van hosszú nyári szünetre, mert a tömérdék új törvényt meg kell tanulni.

A javaslatot elfogadta a közgyűlés és pártolólá megküldi a társtestületeknek is.

Kuthi Sándor titkár ismertette ezután a szövetség és a Magyar Jogászegylet azon tervét, hogy 1914. évi nagygyűléstük Debreczenben tartsák meg. Minthogy a Jogászegylet az ország egyik legelőkelőbb jogi testülete, az osztálynak rajta kell lenni, hogy a fogadtatás Debreczenhez méltó legyen. Indítványozta, hogy az egész osztály rendezőbizottsággá alakuljon a nagybizottság elnökeiül s így az egész ünnepség védnökeiül a kir. ítélőtábla és az ügyvédi kamara elnökei, a közigazgatási hatóságok és társtestületek vezetői, valamint a szövetség elnöke kéressenek fel. A gyűlés októberre van tervezve s valószínűleg jelentős idegenforgalmat fog hozni a városnak. A temesvári gyűlésen több mint 700 ügyvéd és bíró volt jelen.

A közgyűlés az indítványt örömmel elfogadta és különösen Márk Endre udvari tanácsost kérte fel, hogy az ügyvédi kar és Debreczen város iránt mindenkor megnyilatkozott szeretetével és ügybuzgalmával a rendezés élére álljon.

(Az ipari bíróságok.)

Harsányi Imre dr. rendőrkapitány tartott ezután előadást az ipari bíróságokról szóló új törvényjavaslatról, alapos tudással és szakértelemmel bírálva a javaslat indítványait.

A tapssal fogadott előadás után Tóth János dr. ismertette a javaslat fontosabb rendelkezéseit és több módosítást ajánlott, amelyeket a közgyűlés elfogadott.

Körössi Kálmán dr. szolt ezután a javaslathoz. Hibáztatta, hogy a fontos perjogi kérdések miniszteri rendelkezésnek vannak fenntartva, rámutatott a 13. §-ra, ahol burkolton a „bíróságok hivatalos nyelve” kifejezésben a nemzetiségnek a magyar nyelv rovására új áldozatot szándékozik hozni.

A közgyűlés elhatározta, hogy egy külön értekezleten, melyre az összes érdekelteket meghívja, alapos megvitatás alá veszi a törvényjavaslatot és tiltakozását felterjeszti az igazságügyminiszterhez. Ugyanezen értekezlet tárgyalni fogja az ügyvédek kollektív szerződését, melyet Kuthi Sándor titkár foglalt elabotatómba s amely az ügyvédi verseny tisztességéről és ügyvédek közt felmerült ügyek választott bíróságok által eldöntéséről szól. A közgyűlés köszönetet szavazott az elnökségnek ügybuzgó munkásságáért, a melynek eredménye, hogy a tagok száma közel százra szaporodott.

Mikor a visszavándorlók lebeszéljk a kivándorlókat

Jelenet a debreczeni állomáson

Ma délután a debreceni nagyállomáson a budapesti személyvonatból két napbarnított, atléta termetű munkás szállott ki. Kónya Tógyer és Magyar Antal nagylétai lakosok voltak, most jöttek Amerikából. A podgyászuakat bevitték a harmadosztályu váróterembe, a nagylétai vonat indulását várták. Letelepedtek egy padra, ahol már két földműves ült. Ezekkel hamarosan beszédbe elegyedtek s így tudta meg Kónya Tógyer, hogy a földművesek kivándorolni készülnek.

A munkás pár percig hallgatott, azután benyult a zsebébe s kivett egy csomó pecsétes írást, majd odaszólt az újvilágba indulók egyikéhez:

— Figyeljen ide kend! Látja ezeket a paksamétákat? Na hát ezek bizonyítják, hogy Amerikában voltam. 1909. év nyarán mentem ki s most jöttem haza. Ohio állam Elliria városában egy vasgyárban dolgoztam. Az első esztendőben naponta két dollárt és tíz centet kerestem. Nem mondom, jól ment a dolgom tellett mindenre, még haza is küldözgettem, egészen 1912. évig. Akkor kezdődött ránk a rossz világ. A gyárban 450-en dolgoztunk, mind magyarok. Közülünk kétszázhuszat elbocsátottak, mert nem volt munka. Én ott maradtam, dolgoztam tovább, de csak hetenként két-három napig. Most már csak annyit kerestem, amennyiből valahogy megtudtam élni. Már nem tellett szalonra (korcsmára) s örültem volna, ha annyi pénzem lenne, amiből haza tudnék jönni. Másfél esztendeig gyűjtöttem és raktam félre a hajójegy árát, valamint a vasuti költséget. Még nyolcvan krajcárom van, éppen hogy Létáig elég lesz.

— Itt van a társam, Magyar Antal. Ő mindössze öt hétig volt kinnt. Elindulása előtt pénzzé tette mindenét s ezer koronát vitt ki Amerikába. Nem kapott munkát, egy napig sem dolgozott, megette az ezer koronáját. Annyi pénze sem maradt, hogy hazajöjjön. A sógorától kapott költséget. Nincs munka, nincs kereset, a kivándorlókat ezrelvel küldik vissza. Az egyik öreg, a másik fiatal. Kinek a szeme hibás, kinek a hallása gyöngye. A mult hónapig 21,340 kivándorlót indítottak utnak az ó-hazába.

— Én mondom kendeknek, ha nem akarják odakünn elkölteni a pénzüket és nem akarnak nyomorulttan elveszni, maradjanak itthon!

A két földműves összenézett, pár percig gondolkoztak, azután az idősebbik megszólal:

— Gyere menjünk haza!

Felcihelődnek, összeszedik kevés cók-mókjukat s utaznak vissza Téglás községbe. távozóban megszorítják Kónya Tógyer kezét:

— Köszönöm bátyám!

Ara: 1/2 üveg (hónapokig elég) K. 2.— 1/2 üveg K. 1.20

Aki következtetésen mindennap használja az Odol, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj és fogápolást gyakorolja.

A világ legjobb szájvize.

Beterjesztette a belügyminiszter a közigazgatás reformját

A képviselőház ülése

Végtelenül nagy jelentőségű esemény játszódott le ma a magyar képviselőházban: Sándor János belügyminiszter beterjesztette a közigazgatás reformjáról szóló három törvényjavaslatot. A magyar közéletnek egyik legfontosabb tényezője a közigazgatás, melynek megjavítása a mai rendszernek megváltoztatásával, már régi, nehéz problémája volt a kormányoknak.

A reformot tartalmazó javaslatok tartalmát bő kivonatokban lapunk más helyén közöljük, magáról a képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Jelentések.

Szász Károly elnök tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Bemutatta özvegy Kossuth Ferencné levelét, aki a Ház részvételeért mond köszönetet és Csernoch János hercegprímás levelét, amelyben az üdvözlésre válaszol. Jelentette az elnök, hogy Pop Csicsó István sürgős interpellációra kért és kapott engedelmet.

Hajós Kálmán az igazságügyi bizottságnak a polgári perrendtartás életbe léptetésének elhalasztásáról, Heinrich Antal az Ausztriával való jogsegélyről és a becsület védelméről, Jakabfy Elemér pedig a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló jelentését terjesztette elő.

A közigazgatás reformja.

Sándor János belügyminiszter állott fel ezután szólásra és benyújtotta „A vármegyei közigazgatási alkalmazottak kinevezéséről”, „A vármegyei közigazgatási alkalmazottak lényegesebb személyi és szolgálati viszonyairól” és „A vármegyei közigazgatásról” szóló törvényjavaslatokat. A törvényjavaslatok betervezését a munkapárt percekig tartó tapsal és éljenzéssel kísérte.

Az elnök javaslatára elhatározta ezután a képviselőház, hogy legközelebbi ülését kedden délelőtt tíz órakor tartja és napirendre tűzi több kisebb igazságügyi javaslaton kívül a becsület védelméről szóló törvényjavaslatot.

A gyulafehérvári népgyűlés.

Pop-Csicsó István elmondja interpellációját, melyben a Gyulafehérvárott május 31-én betiltott román népgyűléssel foglalkozik s a helyettes polgármestert, aki a gyűlés felosztatására a csendőrhadnagyot utasította, élesen megtámadta. Szigorú fegyelmi vizsgálatot kér a polgármester ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt s arra is kér vizsgálatot, hogy ki hamisította meg a hivatalos jelentésben Vlád Aurél beszédét?

Sándor János belügyminiszter nyomban felelt Pop Cs. István interpellációjára. Tudomása van arról, hogy százával és ezrével tartanak az országban gyűléseket, de nagyobb panasz egyáltalában nem merült fel. Lehet, hogy egyes hatósági közegek rosszul értelmezik a miniszteri rendelet egyes intézkedéseit. Ez mindig előfordul. Volt alkalma beszélni vele nem egy politikai állásponton levő férfakkal, akik azt mondták, hogy a gyűlékezési jognak ilyen értelmezése alapján is jól megélhetnek. (Derültség.) Ő köteles a hatósági jelentéseknek hinni és be kell várnia a vizsgálat eredményét. Az majdnem bizonyos, hogy Vlád Aurél megtette azokat a kijelentéseket, amelyek miatt a gyulafehérvári gyűlést fel kellett oszlatni. Az igazságügyminiszter egyébként nemzetiségi izgatás miatt elrendelte a vizsgálatot Vlád Aurél ellen. A románok nyugodtak lesznek, ha nem izgatják őket lelkiismeretlenül. Kéri, hogy választát vegyék tudomásul.

Pop Cs. István kijelenti, hogy miért nem veheti tudomásul a belügyminiszter választát.

Sándor János belügyminiszter kijelenti, hogy nem hajlandó nyilatkozatokat tenni a

gyűlékezési jog szabályozásáról szóló belügyminiszteri rendeletről, mert ez csak alkalmul szolgálna a nemzetiségieknek arra, hogy a hatóságok ellen saját szempontjukból kiélezzék és felhasználják.

A Ház tudomásul vette a miniszter választát és ezzel az ülés negyed egykor véget ért.

A csernovitzi vizsgálóbíró Debreczenben

Kabalyukot hallgatta ki

Mint megírtuk, csütörtökön Debreczenbe érkezett Lehmann Arnold dr., a csernovitzi törvényszék vizsgálóbírója, hogy a Gerovszky-féle ügyben kiegészítse a vizsgálatot.

Lehmann dr. azért jött ismételt Debreczenbe, mert legutóbbi itt tartózkodása alkalmával hiányosan jegyezték le Kabalyuk vallomását. A dolog úgy történt, hogy Kabalyuk vallomását Ujlaki Hugó dr. törvényszéki tolmács lefordította németre és lediktálta a jegyzőnek. Ez gyorsirással jegyezte le, ámde hiányosan vette fel és mikor a jegyzőkönyvet megírta, észrevették, hogy hiányos. Ezért jött vissza Debreczenbe Lehmann dr. s itt ismét kihallgatta Kabalyuk Sándort.

Lehmann dr. Debreczenből Budapestre utazott, ahol a belügyminiszteriumban át fogja tanulmányozni a nyomozásnak ott összegyűjtött titkos iratait, amelyek között számos olyan van, melyeket a Gerovszkyak bünpörében fölhasználhatnak.

Lehmann dr. elmondta Debreczenben, hogy miként jutott Gerovszky azon táviratának a hirtokába, amelyet orosz földről küldtek a címére a szökevények. A táviratot Csernovitzban felbontották s dringend küldték tovább Lehmann címére Máramaroszigetre. A vizsgálóbíró, mikor megkapta a táviratot, tréfára vette és táviratozott haza Csernovitzba, hogy mit akarnak ezzel a tréfával. Am csakhamar olvasta a szökés híret a lapokban.

A Gerovszkyak szökéséről egyetlen megjegyzése volt Lehmann drnak, mikor Debreczenben megemlítették a szökést, Lehmann csak ennyit mondott:

— A gazemberek!

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombaton — Vasárnap
junius hó 13-án, 14-én
NAGYSZABÁSÚ ÚJ MŰSOR.

HAJÓTORÓTTEK

Nagystíliú t. ngeri dráma 2 felvonásban.
Az amerikai Vitograph gyár mesterei alkotása.

1. Zene.
2. Los Angeles és környéke. Panoráma felvétel.
3. Ő nem féltékeny. Humoros jelenetek.
4. Duol bácsi mint autótulajdonos.
5. Aki mindent tud. Vigjáték.
6. Katymódon felsült. Bohózat.
7. Patent leviselés. Trükk felvétel.
8. Nem szabadulhat a gyermektől. Kacagató.

Előadások kezdete: Szombaton este pontosan 6 órától, vasárnap délután 2 órától, rendezési helyekkel. Vasárnap d. u. 3-tól 7-ig mérsékeltén leszállított helyárak. 7-től rendezési helyárak. Utolsó el. adás mindenkor 10 órától.

Legközelebbi előadások
Kedden, szerdán, csütörtökön Junius hó 16., 17., 18-án,
mely napokon nagyszabású művész-esték tartanak.

Fellépnek:
Sárosy Andor a Király Színház v. baritonistája,
Révész Ilonka, a Royal orfeum primadonnája,
Szigethy Irén szobret, Krámer Jenő
és Nádor Zsiga komikusok.

Ezen kívül még mozgóképműsor.

Aki lekészt a saját temetéséről

Bonyodalmak egy halott szállítása körül

Lapunk legutóbbi számában közöltük azt a borzalmas szerencsétlenséget, amelynek Lednický Sándor mozdonyvezető az áldozata, akit Hajdubagos község alatt egy vas-híd karfája felnyársalt. A szerencsétlen véget ért mozdonyvezető holttestét a helyszíni szemle megejtése után beszállították a község halottas házába. A debreceni ügyvédség a megtartott nyomozás után engedélyt adott Lednický Sándor eltemetésére.

Ehhez képest a gyászoló család megbízást adott egyik debreceni temetkezési vállalatnak a temetés rendezésére. Gyászlapot készítettek s ebben a végtisztességtétel időpontját tegnap, csütörtök délután öt órára tűzték ki. A gyászháznál felállították a ravatalt, megtették minden előkészületet a temetésre, de a halott még sehohsem volt.

Háromnegyed öt órakor már együtt volt a gyászoló család; az ismerősök, az elhunyt barátai is megérkeztek, sőt a mozdonyvezetők küldöttsége és a vasutasok zenekara is megjelent. Pontban öt órakor a temetési szertartást végző lelkész szintén megérkezett, Lednický Sándor holtteste azonban még mindig nem volt sehol.

Kínos percek teltek el. Senki sem tudta, mi történt a halottal, vonatra tették-e vagy sem. Telefonon sem lehetett Hajdubagossal érintkezni, mert ünnepén csak három órától ötig van a községgel összeköttetés. Végre egy negyed hat órakor megjött a hír: Hajdubagos község előjárósága nem adja ki a halottat, mert nincs alispáni engedély a hullaszállításra. A család ugyanis elfelejtette kikérni a szállításra az engedélyt. Ezekután természetesen eloszlott a gyászoló gyülekezet, a mozdonyvezető rokonsága pedig nyomban intézkedett az akadály elhárítására. Ma azután hazahozták a holttestet s az újból kitűzött időben, délután öt órakor minden akadály nélkül eltemették Lednický Sándort.

HIREK

*

— Vasárnapi istentiszteletek. E hó 14-én, vasárnap prédikálni fognak a református templomokban a következő sorrendben: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Hajdu Gyula s.-lelkész, 11 órakor Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utca templomban Polgár Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban Gáborjányi Szabó Gábor s.-lelkész, délután Tihanyi Kiss Sándor hittanhangoló, az iskolai templomban Pánczél Jenő s.-lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallás-tanár.

— Vilmos császár Konopistban. Konopistból táviratozzák: Vilmos császár ma reggel kilenc órakor Konopistba megérkezett, ahol Ferenc Ferdinánd trónörökös, családja és nagy vendégsereg fogadták. A találkozás igen meleg és szívélyes volt. A pályaudvar és a község a legszebben föl volt díszítve. A császár megtekintette a trónörökösnek a szépségéről híres parkját s különösen annak gyönyörű rózsakertjéről elragadtatással nyilatkozott.

— Megbukott az új francia kormány. — Párisból táviratozzák: A francia kamara ma 306 szavazattal 262 ellenében elfogadta azt a napirendi indítványt, amelyet a kormány ellenzett. A kormány tagjai erre azonnal kivonultak a külteremből és beadták lemondásukat a köztársaság elnökénél.

— Megszünt az olasz sztrájk. Rómából táviratozzák: Az olasz sztrájk megszünt, a lapok megjelentek és a munka rendben folyik.

— A rendőrség tudósítónk táviratában teljesen megállamosításáról, amelyet a belügy fog terjeszteni.

— Kossuth Ferenc táviratát, amelyen Kossuth Ferenc tézett, a követk Kovács József po

Igen tiszteltetlen jó férjem, kalmából a város kifejezett jól eső Polgármester Ur zónsége előtt is l

— Ifjúsági Kocbenben. Baltazár Györgyné urnó mellett már két évtőriumában a De formátus Ifjúság dekében. Az utó letti Kiss Ferenc tatta a szervez rency Károly nek külföldi tanu let szervezéséhe sára gyűjtést is körében. Már eg be, s akik meg tak e nemes cél forduló urnókne

— Elhunyt sitónk jelenti, h tegnap este hat Spányi a Miller szőr képeivel e tendőkben egy tőknek. Tehets akinek halála művészvilágot kor temetik a M

— Az Államgyűlése. A d alakuló közgyű kor lesz a vá ahova a beira közönség ez ut a közgyűlésen veskedjenek. A Elnöki megny egyesület me Alapszabálym bályok megáll tőségének, ille választmány indítványok.

— Vaddis kus Jenőnél. A híressé lett na nek újabb me és holnap a keiként vaddi a Gambrius

AP

Ma, szombaton FILM DÉLUTÁN

TITO

Katonai k A nagyhő Gvula a t Humoros.

— **A rendőrségek államosítása.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A belügyminisztériumban teljesen elkészültek vidéki rendőrségek államosításáról szóló törvénytervezettel, amelyet a belügyminiszter ősszel a Ház elé fog terjeszteni.

— **Kossuth Ferenc özvegyének köszönete.** Kossuth Ferenc özvegye ama részvét-táviratért, amelyet Debrecen város tanácsa Kossuth Ferenc halála alkalmából hozzá intézett, a következő köszönő-levelet küldte Kovács József polgármesterhez:

Budapest, 1914 VI. 5.

Igen tisztelt Polgármester Ur! Feledhetetlen jó férjem, Kossuth Ferenc elhunyt alkalmából a város tisztelt közönsége nevében kifejezett jól eső részvétért kérem fogadja Polgármester Ur és tolmácsolja a város közönsége előtt is legőszintébb köszönetemet.

Tisztelő hiva

Özv. Kossuth Ferencné.

— **Ifjúsági Keresztyén Egyesület Debrecenben.** Baltazár Dezső dr. püspök és Weér Györgyné urnő kezdeményezése és vezetése mellett már két értekezlet volt a főiskola Oratóriumában a Debrecenben szervezendő „Református Ifjúsági Keresztyén Egyesület” érdekében. Az utóbbi értekezleten nagytisztelt KISS FERENC teológiai tanár is bemutatatta a szervezendő egyesület titkárát: FERENCZY KÁROLY III. éves hittanhallgatót, ki nek külföldi tanulmányúthoz és az egyesület szervezéséhez szükséges pénz összehozására gyűjtést is indítottak a hívek a magok körében. Már eddig is szép összeg gyűlt egybe, s akik még bármi csekély összeget szán- tak e nemes célra, adományaikat a hozzájuk forduló urnőknek sziveskedjenek átadni.

— **Elhunyt festőművész.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Spányi Béla festőművész tegnap este hatvankét éves korában meghalt. Spányi a Millennárius-kiállításon tünt fel először képeivel és a Milleniumot követő esztendőben egyike lett a legkeresettebb festőknek. Tehetséges és értékes ember volt, akinek halála érzékenyen sújtja a magyar művészvilágot. Vasárnap délután négy óra- kor temetik a Műcsarnokból.

— **Az Állatvédő Egyesület alakuló közgyűlése.** A debreceni Állatvédő Egyesület alakuló közgyűlése a hó 14-én délelőtt 11 óra- kor lesz a városháza közgyűlési termében. ahova a beiratkozott tagok és az erdőklődő közönség ez uton is meghívotnak azzal, hogy a közgyűlésen minél többen megjelenjen sziveskedjenek. A közgyűlés tárgysorozata. 1. Elnöki megnyitó és jegyzőválasztás. 2. Az egyesület megalakulásának kimondása. 3. Alapszabályminta megvitatása és az alapszabályok megállapítása. 4. Az egyesület vezetőségének, illetve az elnökség, tisztviselők és választmányának megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

— **Vaddisznó és özkülönlegességek Márkus Jenőnél.** A Gambrinus kitiűnő tulajdonosa híressé lett nagyszerű konyhájában vendégei- nek újabb meglepetéseket készített elő. Ma és holnap a francia szakácsművészet reme- keiként vaddisznó és őz szerepel az étlapon a Gambrinusban.

APOLLO

Ma, szombaton délután 3 és 5 órakor félhétvárrakkal
FILM DÉLUTÁN. Minden belépő ingyen kap filmet.

MŰSOR:

TITOKZATOS X.

Katonai kémkedési történet 6 felvonásban.

A nagyhölányi fenevad vérengzése

Gvula a törökverő Grandel tó és vidéke
Humoros. Természetes felvétel.

— **Árulás vádja egy osztrák-magyar konzul ellen.** Berlinből táviratozzák: A mi- nap egy tekintélyes olasz lap vádat emelt az osztrák-magyar monarchia addis-abebai konzulátusi ügyvivője ellen, hogy Abesszinia fe- jedelmének elárulta Olaszország állítólagos titkos terveit. Hír szerint, az osztrák-magyar ügyvivő arról szerzett értesülést, hogy Olasz- ország háborúra készül Abesszinia ellen és ezt besugta a fejedelmének. A hír kapcsán a kérdéses olasz lap felszólítást intézett az olasz külügyminiszterhez, hogy haladéktalan- ul járjon el az addis-abebai osztrák-magyar konzul ellen és követelje visszarendelését.

A „Berliner Tageblatt”-nak ma Addis- Abebából a következőket táviratozzák: Egy Schwimmer nevű osztrák-magyar konzulá- tusi ügyvivő, aki ezelőtt Addis-Abeában né- hány hamburgi céget képviselt, négy fiatal abessziniai tisztviselővel Bécsbe utazott. Híre terjedt, hogy Abesszinia trónörökösé küldte Bécsbe Schwimmert gyorstüzelő ágyukat vá- sárolni. Most az abessziniai bank közvetíté- sével a kormány 2.780.000 koronát utalt át Bécsbe a megvásárolt ágyuk vételára fejé- ben. Schwimmer osztrák-magyar konzuli ügy- vivő legközelebb vissza fog térni Addis-Abe- bába és vele együtt az osztrák-magyar kö- zös hadsereg egy tüzérkapitánya is Abesz- zinia fővárosába utazik, hogy a tüzérséget szervezze és az új ágyuk kezelésére oktassa.

— **Kedélyes román politikusok.** Bukarest- ből táviratozzák: Filipescu Miklós volt had- ügyminiszter nyílt levelet intézett Marcun Va- zul belügyminiszterhez, amelyben erősen ki- kelt a kormánynak a most lezajlott általános választások alkalmával kifejtett terrorizmu- sa ellen. A nyílt levél, amelyet a volt hadügy- miniszter lapjában, az Epoca-ban tett közzé, a következő módon kritizálja a kormány el- járását:

„Miniszter ur! Van szerencsém Ön- nel közölni, hogy a kamara első ülésén, ameny- nyiben Ön még ekkor abban a hiú ábrándban fog élni, hogy véglegesen állt bele a minisz- teri székbe, a következő intellenciát fogom Ön- hoz intézni:

Miképpen egyeztethető össze hazánk kül- politikai presztízsével az a lehetőség, hogy egy olyan ember, mint Ön — egy bandita — helyet foglaljon a kormányban?

Van szerencsém egyébként Önt üdvö- zölni! N. Filipescu”.

A címzett belügyminiszter nem kevésbé drasztikusan válaszolt a nyílt levélre. Szin- tén rövid, de velős volt. Megelégedett azzal, hogy válaszképpen egy új divatu kényszer- zubbonyt küldött a levélírónak. Melléje csak névjegyet mellékelte a következő sorok ki- séretében: „Legbensőbb jókívánságaimat kül- döm mielőbbi felgyógyulásához!”

— **Megszűnt a gyógyszerészsztrájk.** Bu- dapestről jelentik: A fővárosi alpolgármestere tegnap dicséretes buzgalommal igyekezett elhárítani a gyógyszerész-sztrájkot. Fáradságai- nak meg is lett az az eredménye, hogy a harcoló felek közt előkészítette a közeledést annyira, hogy ma már a végleges békekötésnek egyetlen ütköző pontja volt: a sztrájk- kolók összességének visszafogadása.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A gyógy- szerészsztrájk ma este megszűnt. A főnökök teljesítették a gyógyszerészségdek minden követelését, minden segédét visszavesznek, kivéve öt vidékről jött gyógyszerészmestert, akiket más uton kárpótolnak.

— **Dr. Széll Kálmán VII. kerületi tisztí orvos lakását a VII-ik egészségügyi-kerület- be Simonyi-ut 4. szám alá helyezte át.** Ren- delési idő: reggel 8—10-ig, este 6—8-ig. Te- lefon-szám: 9-61.

— **Szklapisztráng** a legkitűnőbb elkészí- tésben és a legszebb tálalásban szerepel a Gambrinus étlapon ma és holnap.

— **Vizsgák Hajdumegyében.** A választói törvény helyes felfogását s annak nagyhord- erejű kihatását élénken illusztrálta Hajduná- nás város közönsége, különösen annak nagy és tekintélyes református egyháza. Junius 9-én ugyanis megjelent Hajdunánáson a kul- tuszminiszter által megbízott iskolafelügyelő, Bor János hajduszoboszlói igazgató-tanító, hogy az ottani elemi népiskolák VI-dik osztá- lyainak évről-évre államvizsgáját felvegye. Ez alkalommal úgy a város, mint a ref. egyház elnöksége, valamint tanítótestülete az iskola- felügyelőt a lehető legnagyobb figyelemben részesítette. A református iskola tornaterme, hol a vizsga lefolyt, gyönyörűen fel volt dí- szítve virágokkal, zászlókkal, történelmi vo- natkozású képekkel, jelvényekkel, zöld ga- lyakkal. A vizsgálaton megjelentek: Mikó Imre iskolaszéki elnök ref. lelkész vezetése alatt Benkő Lajos lelkész, Péntes László fő- gondnok, Csóhány László polgármester, az egyházi és városi előjáróság több tagja, Bán Géza igazgató-tanító élén, a tantestület tagjai és nagyszámu szülők. A vizsgálat a ref. is- kolában öt óra hosszat tartott s a lehető leg- kiválóbb eredménnyel végződött, aminek az iskolafelügyelő kifejezést is adott. Délutáni 3 órától esti 7 óráig a róm. kath. és az izr. is- kolák VI-dik osztályai lettek megvizsgálva. Hajdunánás közönsége az 1913. évi XIV. és XXXVII. törvénycikkeknek a népiskolai kép- zettségre emelésére vonatkozó rendelkezéseit áldásos intézkedésnek és közművelődési szem- pontból rendkívüli vívmánynak tartja s nem pártszeművegen keresztül nézi. Ez a felfogás nyilvánult meg ez alkalommal, amikor az új törvény ide vonatkozó rendelkezését város és egyházak példaadásként tiszteletteljesen fogadták s végrehajtásához minden tekintet- ben segédkeztet nyújtani hazafias kötelessé- güknek tartották. Ehhez bizonyos elfogulat- lanság és lelkiemelkedettség is szükséges, ami nem hiányzik az ottani vezetőkben. Ugyanez a felfogás érvényesült Hajdunánáson, hol Szabó Lajos esperes-lelkész és Téglason, hol Éles László főjegyző és Szabó László ura- dalmi titkár irányították és vezették az iskola- vizsgálatokat a kiküldött iskolafelügyelő je- lenlétében.

— **Hangverseny.** A városi Zenede folyó hó 7-én tartotta ez évi kilencedik növendék- hangversenyét, mely alkalommal az intézet felsőbb osztályu növendékei mutatták be tu- dásukat, minden várakozást felülmúló meg- lepő sikerrel. A hangversenyt Mozart „Figaro lakodalma” című zenekari művével vezette be az intézet növendék-zenekara. A zongora- játékosok közül különösen Tegdes Margit elő- adását kell kiemelni, ki Liszt F. 13. rapszód- iáját virtuóz technikával játszotta. Szép elő- adással játszottak még Nagy Vilike, Györfly M. és Losonczy I. Az énekszámokkal sok él- vezetet nyújtottak Geiger Margit és Somogyi Etelka. A hegedűsök közül pedig kitűnő volt Füredi Irén, ki valóságos művészi készült- séggel játszott. Jók voltak még Haranghy Erzsé és Liszt Nándor. Előadtak azonkívül két összejátékot, egy vonósnyegyest: Füredi Irén, Füredi Leona, Weisz J. és Füredi L., továbbá egy zongora-művet 8 kézre Vajda E., Losonczy I., Faller A. és Somogyi E. mindmegamnyi növendék méltán részlelt a közönség elismerésére, zugó tapsaira.

— **Feltétlenül nézze meg La Ferello kis- asszonyt,** Villand riválisát szombaton este a Chantan-kabarében. Kezdeté 11 órakor.

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
ARANYEGYSZARVU GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegesség, szé-
pítőszer, arctörök, szappanok, illatszerek a leg-
olcsóbban beszerezhetők.

— **A suffragettek bombamerénylete.** Londonból táviratozzák: Tegnap este hat órakor a Westminster apátságban a szüffrazettek bombamerényletet követtek el. Abban a kápolnában, amely Hitvalló Eduard nevét viseli, a koronázó trónszéken, amely egy történelmi jelentőségű sziklán áll, történt a robbanás. Pokolgép robbant föl, amely azonban csak kevés kárt okozott. A trónszék támlájáról a robbanás a diszitényből több sziklát leszállított és a sziklaalapzatot is megromgált. A dörrenés messze elhallatszott, úgy, hogy a parlamentben, amely ugyanazon épületben van elhelyezve, sokan hallották, és számos képviselő sietett az apátságba, hogy megtudja, mi történt. A Viktória-Sztréten levő Westminster-hídon is mennydörgéshez hasonló dörrenést hallottak. A robbanás az utcakevezetet fölszakította. A járókelők közül többen idegsokkot szenvedtek. Az utcán azt hitték, hogy egy épület omlik össze. Az apátságban pánik támadt, a papok azonban, akik celláikból elősiettek, megnyugtatták a közönséget. Az apátság kapuit azonnal elzárták és rendőrség szállotta meg az épületet, amely átkutatott minden zegert-zugot. Végül két fiatal leányt találtak az épületben, akiket letartóztattak és a rendőrségre kísérték, de később mind a kettőt szabadon bocsátották. Ugy látszik, hogy a szüffrazettek a bombát egy börtárcában hozták a templomba. A pokolgépnek egyes darabjait megtalálták.

— **Szerelmi tragédia.** Berlinből jelentik: A Königsberger-strasse 26. számú ház lakóit nagy izgalomban tartotta ma reggel egy véres merénylet. Egy Pliske nevű huszonkét éves munkás tizenöt késszurással megölte husz éves menyasszonyát, mert fel akarta bontani az eljegyzést. A leány segítségkiáltásaira odasietett édesanyja. A dühöngő több késszurással őt is súlyosan megsebesítette. A két nő borzasztó kiáltozására odasiettek az összes lakók, mire a gyilkos mérget vett be. Haldokolva szállították a kórházba.

— **Pusztító zivatarok Hunyadmegyében.** Déváról jelenti: A múlt heti zivatarok nagy pusztítást okoztak Hunyadvármegyében. A patakok, folyók kiöntöttek s piszkos áradattal megsemmisítették a termést. A jég is bőven hullott s ez megtizedelte a szőlő- és gyümölcstermést. A zivatarok rengetek háziállatot pusztítottak el és a lakosságnak önkéntestek házáat, holmiját. A villámnak is bő aratása volt. Petrozsényban Bocza Tódornak a Ránkota-havason levő falházába csapott bele a villám, amely Bocza feleségét súlyosan megsebesítette. Fintóág községben a mezőn dolgozó Mert Ádám parasztot érte utól a nagy zivatar. Menekülni nem tudott előle, mert a villám lesújtotta, úgy, hogy azonnal meghalt. Déván a vajdahunyadi uton több helyen okozott tüzet a villám.

— **Szákét kilós harcra a Gambrinusban.** Márkus Jenő vendéglősnek, aki a passzásban berendezett helyiségeiben, a „Gambrinus”-ban már közismertté vált, mesés jó konyhát tart, a fővárosi halcsarnokban egy ritka szép harcra példányt sikerült a fővárosi éttermek tulajdonosai elől megszerezni. A hal 102 kiló. A gyönyörű példányt ideszállították s annak husa a legkülönfélébb és legizletesebb elkészítésben ma és holnap már étlapon lesz a „Gambrinus”-ban.

— **Öngyilkos kertcsész.** — Hajduhadházi tudósítónk jelenti: Sörös András 52 éves kertcsész tegnapelőtt este az istállóban felakasztotta magát. A munkából hazatérő felesége találta meg. A fellármázott szomszédok segítségével levágták a kötélről Sörést, de már halott volt. Tettének oka ismeretlen. A közvélemény előljáróság telefonjelentésére a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Fölrobbant löpormalom.** Besztercebányáról táviratozzák: Petrikovits löpormalma felrobbant. A robbanás, amely ebédidőközben történt megölte Reicsán Ádám és Dobrota János munkásokat, valamint egy kis gyermeket, akit anyja a löpormalomhoz ültetett le, míg atyja, aki szintén löpormalmi munkás, ebédelt. A robbanás oka ismeretlen.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.

— **Tolvaj mosónő.** Cserép Sándorné debreceni lakos feljelentette a rendőrségen Kiss Sándorné mosónőt, hogy ez különféle ruhaneveket lopott el tőle. A nyomozás során az ellopott tárgyak legnagyobb részét megtalálták a mosónőnél, aki a lopást beismerte. A lopásra úgy jöttek rá, hogy Kissné összevesztett a férjével, aki otthagya az asszonyt és elment Cserép Sándornéhoz, ahol leleplezte feleségét.

— **Három baleset.** Ma délelőtt három sérültet szállítottak be a debreceni városi kórházba: Papp László másfél éves gyermek leesett egy szekérről és eltört a lába. — Fekete Lajos 14 éves fiúnak a városi téglagyárban egy szekér keresztülment a lábán, amely eltört. — Balogh Károly püspökladányi kocsis leesett egy csikóról és lábát törte.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban tegnap és ma a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Erdődi Lászlóné ref. 93 éves, Berki Gizella r. k. 15 hónapos, Peláti Etel r. k. 18 hónapos, Gebe Gyula ref. 9 napos, Szabó Jánosné ref. 73 éves, Dávid Ferenc ref. 25 éves, Miskolci Mihály ref. 30 éves, Molnár György ref. 31 éves, özv. Kovács Imréné ref. 90 éves, Mező Margit gör. kath. 6 hónapos, Gazdag Jolán r. k. 5 hónapos, Oláh Sándor ref. 43 éves, özv. Fodor Sándorné ref. 51 éves, Végh Mária ref. 5 hónapos, Szilágyi János ref. 84 éves, Bedő Béla ref. 11 hónapos.

— **Szöfmoly,** almamoly, vérteti, pajzs- és zöldtetvek, hernyók s minden egyéb kártékony rovarok elleni védekező szerek, szakszerű utbaigazítással Kontsek Gézánál szerezhetők be. Kossuth-utcán.

— **Oriásperecek** a legjobb sörök mellett a Gambrinus étteremben.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekben a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.

— **Feltűnő nyakkendők 1 koronáért** kaphatók Frank Testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **Olcsó, leszállított árak.** Idény előrehaladottsága miatt Halmágyi nagyruházában.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

**Steckenpferd-
Illumtejszappan**
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért.
Ezerrel elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárlatokban s b.

Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera Illumkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A budapesti polgármester rágalmozási pöre.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főváros közlekedési bizottságában történt, hogy vita közben Komlós Ágost dr., bizottsági tag szemére vetette Bárczy István dr. polgármesternek, hogy szerinte az autobus-ügyben nem ragaszkodott eléggé álláspontjához és így az ő magatartása folytán homlokegyenest ellentétes határozatok keletkeztek. A polgármester türelmét veszve a vád hallatára, keményen közbekiáltott:

— Ön tudja valótlan állít!

Komlós Ágost dr. ezért a kijelentésért rágalmozás miatt följelentette a polgármestert. A budapesti járásbírósa ma Bárczy polgármestert bünteselekmény hiányában fölmentette.

§ **Királysértés a mozivásznon.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Reich Viktor fiúmei mozi-tulajdonos a Balkán-háboru idején egy mozgéket mutatott be. A képen egy négyes fejű szörnyeteg jelent meg, amelynek csak egy szája volt: ez jelképezte a Balkánt. A ma-

gyar király és a német császár nagy erőmegfeszítés után lelakatozza a száját és örömmel körülugrálja a fejet. Később a lakat leesik a szájról és a szörnyeteg felfalja az uralkodót. A budapesti törvényszék ábrázolat után elkövetett királysértésért nyolc napi államfogházra ítélte Reich Viktort. A budapesti tábla ma a büntetést három hónapi államfogházra emelte fel.

§ **Megbabonázta a lábát.** Ez év március havában Földesen egy lakodalomban Mosonyi Antal földműves tánc közben minden ok nélkül mellbeszurta Kiss Sándorné 29 éves babaasszonyt, aki szintén jelen volt az esküvőn. Súlyos testi sértés büntette miatt állott ma a debreceni örvényszék előtt Mosonyi, aki azt adta elő védelmére, hogy Kissné megbabonázta a lábát, mert pattanás nőtt rajta. A bíróság hat havi börtönrre ítélte a legényt.

Ügyvédi irodába azonnali belépésre gyakorolt gépiró kisasszony kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	77-75
Osztrák hitel	601-
4 százalékos koronajáradék	79-95
Allamvasut	684-0
Jelzálogbank	399-50
Rijamurányi	617-25
Salgótarjáni	640-
Közuti vasut	591-25

Magánleszámlitási kamatláb

Bécs 3¹/₁₆% — Berlin 2¹/₁₆% — London 2¹/₁₆%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza 1915. április.	18-21
„ októberre	13-15
Tengeri 1915. máj.	7-10
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9-14
Zab áprilisra	—
„ októberre	7-55
Tengeri jul.	7-64
„ aug.	7-82

Készaru 5-tel olcsóbb.

Gépjármű vezetői tanfolyam. A kereskedelmi- és iparkamara közhírré teszi, hogy a gépjármű-vezetőket előkészítő tanfolyam a belügyminisztérium fennhatósága alatt (Budapest, X. ker., Százados-u. 14. sz. alatt a fővárosi kenyérgyár mellett) az 1914. év folyamán a következő időközökben tartatik meg: a IX. tanfolyam június 15-től augusztus 3-ig; a X. tanfolyam augusztus 17-től október 6-ig. Jelentkezni, illetve a felvétel iránt kérvényt benyújtani a tanfolyam helyiségében levő gondnoki irodában 5—7 óra között lehet. A kérvények posta útján is beküldhetők. A folyamodvánnyal együtt benyújtandók: 1. A jelentkezőnek születési anyakönyvi kivonata; 2. a jelentkező ujkéleti hatósági erkölcsi bizonyítványa. A rendes hallgatói minőségben beiratkozni óhajtok ezenkívül benyújtani kötelesek: a) hatósági orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenvednek oly testi vagy szellemi fogyatkozásban, mely őket a gépjármű vezetésére alkalmatlanná tenné; b) a jelentkező iskolai képzettségéről szóló bizonyítványt; c) akik nem fémiparosok, de a fémiparban kellő jártassággal bírnak, az ezt igazoló okmányt. Beiratási díj 20 korona, tandíj 200 korona, vizsgadíj 20 korona és azoknak, akik a fémipari szakban vagy szerelésben járatanok, műhelyelőkészítő elméleti és gyakorlati oktatás díja 50 korona. A tandíj és beiratási díj alól nincs felmentés. A beiratási- és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert postatakarékpénztári lappal fizetendő. Az érdeklődőknek levélbeli megkeresésére „Tájékoztatót” küld a gondnoki iroda. Telefon: József 29-96.

Az Ullmann-féle csödvagyon. Pécsről jelentik: A megbukott pécsi Ullmann-bankháznak lombardirozott értékpapirjait a napokban árverezték el. Az árverésen körülbelül negyedmillió korona folyt be, amit a csödvagyonhoz csatoltak.

figyelj meg
TARTÓ

Gyógy-
minden m
EGGENB
Vezető-orvos

Árve

Alóliró
hírré tesze
vegye és f
cégnél her
váltott köv

1 db
5 " s
1 " f
1 " f
1 " f
2 " f
1 " f
1 " f
1 " f
2 " f
1 " f
1 " f
3 " f
1 " f
1 " f
1 " f
3 " f
1 köt
2 db
2 " f
1 " f
1 " f

nek Debr
levő üzlet
hó 19-ik
jöttöm m
résen kés
selésének
adatni.

Debr

Keresem újrán a 196. szám
 hol a Kóvelleró újság

PALMA az elasztikus cipősarok

PALMA figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

Gyógy- és vizgyógyintézet
 minden modern phisikai gyógyeszközökkel
EGGENBERG, :: GRAZ MELLETT.
 Vezető-orvos Dr. Grossmann, volt egyet. segéd.

Árverési hirdetés.

Alólirott királyi közjegyző ezennel köz-
 hírré teszem, hogy a Rosenberg Albert öz-
 vegye és fiai utódai Hechtmann és Társa
 cégnél beraktározott és kellő időben ki nem
 váltott következő ingóságok, u. m.:

- 1 db előszoba fal
- 5 " szék
- 1 " fotelszék
- 1 " bőrfotel
- 2 " bőrhuzatu szék
- 1 " kis asztal
- 1 " dohányzó likőr asztal
- 2 " plüshuzatu tofel
- 1 " kerek bőrszék
- 1 " amerikai íróasztal
- 3 " olajnyomatu kép üveg alatt
- 1 " réz éjjeli szekrény
- 1 " rézágó
- 1 " két ajtós tükörszekrény
- 3 " madrác
- 1 köteg szőnyeg
- 2 db réz függönyrud
- 2 " függöny
- 1 " gyökérszőnyeg
- 1 " üveges szekrény a nevezett cég-
 nek Debreczenben, Piac-utca 60. szám alatt
 levő üzleti helyiségében **1914. évi június
 hó 19-ik napján d. e. 11 óraker** közben-
 jöttöm mellett megtartandó nyilvános árve-
 résen készpénzfizetés és a vételi illeték vi-
 selésének kötelezettsége mellett el fognak
 adatni.

Debreczen, 1914 június 12.

Dr. Galánffy János,
 kir. közjegyző.

Egy kés mindenkinek!

90 MILLÉR
 két prima élesen köszörült acélpengével és fin.
 fémeleges tokkal, lapos, hivatalnok, tanító, ta-
 nuló és rajzolónak nélkülözhetetlen. **Próba-
 kés 90 millér előzetes beküldése mellett trankó**
 (bélyeg is lehet).

3 darab K 2.40
 6 " " 4.50
 Névvéset 20 fillér.

BOROTVÁLÓKÉSZÜLEK
 „Gillette” szerkezet, ezüstözött, hat kétélű
 prima pengével, tokban K 4.—
Borotvakés homoruan köszörült K 2.40.
Hajvágógép 3, 7 és 10 mm. vágással K 4.50.
 (Utánvét 45 f. több.)
 Minden darabért jótállás. Csere megengedett.
 Képes árlap ingyen és bérmentve.

EMIL BANGERT
 EGER, Böhmen.
 Solingeni acélárak szétküldési ház.

10222—914. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa köz-
 hírré teszi, hogy a város tulajdonát képező
 alább megnevezett üzlet és lakhelyiségek
 bérbeadására **a f. évi június hó 23-ik
 napján azaz kedden délelőtt 9 óraker**
 a városháza nagy tanácstermében nyilvános
 árverésen fog megtartani.

1. Piac-utca 26—28. sz. bérházban levő
 2., 3., 4., 5. sz. üzlethelyiségek. Kikiáltási ár
 15.000 korona 1914 november 1. napjától
 1920 április 30. napjáig terjedő időre.

2. A városi zeneiskola épületében (Vár-
 utca 1.) levő Reiter Hermann bérletében
 állott üzlethelyiség. Kikiáltási ár 1000 ko-
 rona 1914 augusztus hó 1. napjától 1917
 április 30. napjáig terjedő időre.

3. A városi zeneiskola épületében (Vár-
 utca 1.) levő, a Vár-utca-ra nyíló üzlethelyi-
 ség. Kikiáltási ár 500 korona 1914 augusz-
 tus hó 1. napjától 1917 április hó 30. nap-
 jáig terjedő időre.

4. A Simonffy-utca 1. sz. bérházban
 levő 4. sz. lakás. Kikiáltási ár 1200 korona
 1914 augusztus hó 1. napjától kezdve 1917
 április hó 30. napjáig terjedő időre.

Árverés alkalmával a kikiáltási ár 10
 százaléka az árverés napján az árverelő-
 bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a számvevőszéknél
 a hivatalos órák alatt (8—1-g) megtekin-
 tethők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsá-
 nak 1914 június hó 8-án tartott üléséből.

A városi tanács.

ESKA
 A koncentráló köt-
 karikás Es-ka kerék
 párnuk által cca. 40%
 erőhifejtést megtakarít.
 A legfontosabb újdonság
 Egyedül árusítás!

Kastrup & Swetlik
 Eger 1/B.

Molnár Testvérek Debreczen.

766—1914. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetke-
 zet végrehajthatónak Sárosi Mihály és neje
 Szemetkai Emma végrehajtást szenvedők el-
 len indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi
 hatóság a végrehajtási árverést 103 korona
 tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a
 debreczeni kir. törvényszék területén levő s a
 debreczeni 10710 sz. tjkvben A. I. 1—2. sor.
 8298/2, 9299/25. hrsz. alatt felvett, a Homok-
 kertben fekvő majorsági földön levő házas
 beltelekre 3478 korona kikiáltási árban el-
 rendelte.

Az árverést **1914. évi június hó 27.
 napján délelőtt 10 óraker** a telekkönyvi
 hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-
 utca 18. sz., 107. ajtó, II. em.) fogják meg-
 tartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan 1746 ko-
 rona 66 fillérnél alacsonyabb áron nem ad-
 ható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bán-
 natpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénz-
 ben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meg-
 határozott árfolyammal számított óvadékképes
 értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy
 a bánatpénznek előleges bírói letétbe helye-
 zéséről kiállított letéti elismervényt a kikül-
 döttnek átadni és az árverési feltételeket alá-
 írni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908:
 XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál
 magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki
 sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár
 százaléka szerint megállapított bánatpénzt az
 általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiege-
 szíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Debreczen, 1914. évi március hó 28. A
 kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tóth Kálmán s. k., kir. tszéki jegyző.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

egészségük helyreállítását előmozdíthatják, ha
Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét.
 Próba K 4.20, fél doboz K 10.—, egész doboz K 18.—
 utánvételt vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Cim:

ST. MARKUS-APOTHEKE
 — FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE —
WIEN, III. HAUPTSTRASSE 130.

Raktárak: **Török József Budapest, VI., Király-
 utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII.,
 Erzsébet-körut 56.**

DARKAU-FÜRDŐ

(Osztrák-Szilézia.)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósófürdő. :::

**Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet
 fürödni.** Javallatok: Görvény, exsudatumok, ér-
 elmeszesedés, csont- és izületi bajok, női beteg-
 ségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök.
 Régi park. Diszes szállások. Gyermekepenziók
 kíséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta,
 táviró és vasuti állomás. Evad május 15-től ok-
 tóber 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Értesítések-
 kel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-
 Mönichsche Kurverwaltung, Darkau.**

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény { szelvény 7 kor.
 3. 10 m. hosszú { szelvény 10 kor.
 teljes férfiruhához { szelvény 15 kor.
 (kabát, nadrág, és mellény) { szelvény 17 kor.
 elegendő, csak { szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert,
 szintgy felöltőszövetet, turistalódent, seiyemkam-
 garni, női kosztüm szöveket stb. gyári áron
 káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt
 ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha
 szövetüzletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
 nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelenté-
 kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai
 választék. Miniatúr, figyelmes kiszolgálás, még
 a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

**DEBRECZENI BUTORKÉSZITŐ ::
 ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK**

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piacz-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház fényesen be-
 rendezett légfűtéses szuterén-
 helyiségeiben. Szabad bemenet.

**Minden társadalmi osztály ré-
 szére megfelelő butorok !!! !!!**

Szolid árak!
Kedvező fizetési feltételek!
 Telefon: 968.

Felsőzugófürdő

Szepes megye. Vasutállomás Podolin (poprádvölgyi
 vasút). Kiterjedt fenyvesek, por- és szélmentes fek-
 vés, 617 méter a tenger színe felett.

**Kénes szénsavas hévforrások
 Radioaktiv**

Kiváló gyógyhatású csusz-, kőszvény-, gyomor-, vese-,
 hólyagbántalmaknál, női bajok után visszamaradt
 izzadmányoknál és a légzőszervek megbetegedéseit-
 nél. — **Allandó fürdőorvos.** — Olcsó száraz szobák,
 kátfűtő konyha mérsékelt árrakkal. Posta és telefon
 helyben. Prospektust küld és fővilágosítással szolgál
az uradalmi igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

Vasárnap betűből szedtetni minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

A próbihirdetés telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegű leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Állás

Óvadékképes
elárúsító ügynök felvételt. Honvéd-utca 16.

Könyvelő
mérlegképes — naponta 2-3 órai szabad idővel rendelkezik — keres foglalkozást. Vállalkozik könyvek felfektetésére, magyar-német levelezés ellátására. Épületfeszakban teljesen jártas. Cim a kiadóban.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Hatal sorsjegyre 90
Ost. vörös kereszt s.j. 40
Olaszvörös kereszt s.j. 33
Erzsébet sorsjegyre 7
József 10
Bazilika 20
Magy. vörös kereszt s.j. 22
A kölcsön apró részleteiben üresíthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a tenni összege fölmejlük. **Részletfizetésre vásárolt, de meg ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltnak és rájuk fenti kölcsönt adjuk.**

A Debreceni Kézizálog Kölcson-intézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához nafta lin, terpentín, rovarpor, dohánypor kapható a Dentiscn üzletben.

SZEVEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusz Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Pénzt kölcsönöz magánzó 6% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

Lakás

Lakást
esetleg ellátással keres nappali alkalmazott tiszta családnál. Értesítést „Szerény” jellegre a kiadóba kérek.

Kiadó
garçon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

Kishegyesi-ut 15.
kerti lakás külön udvarral kiadó. Jóvízű kut.

Lakás
3 szoba, elő-, fürdőszobával, villany- és vízvezetékekkel, parkirozott udvarban azonnal kiadó. Arany János-utca 20. sz.

Kiadó
árnyas kertre nyíló 2-3 szobás lakások, iroda, bolt azonnal központban. Csapó-utca 19.

Különte

Urinó
Abbáziába megy, keres olyan uti társnőt, kivel együtt utazhatna. Cim a kiadóban.

Kalapjavítások
gyorsan készülnek a kalapgyárban.

Használt
ruhák elárúsítását vállalja tisztességes, megbízható özvegyasszony. Pappné, Nyil-u. 8.

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Fa-zekas Mihály-utca 4 és Postakert Gyár-utca 6.

Ebédhordást
keresek. Nyil-u. 8.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruást az országhírű ártalmatlan Matild-arcckenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Adás-vétel

Makulatur
papiros bármilyen mennyiségben kapható a kiadóban.

Eladó ház.
Kitűnő jövedelmező Ajtó-utca 37. sz. alatt, most nagyon olcsó árért és igen előnyös bankkölcsönnel megvehető.

Bőrbeadó
60 katasztrális hold birtok, közvetlen jó köves-ut mellett, vasutállomástól kocsin 20 perc, várostól 1 1/2 óra, 3 évre, idei termékkel együtt, mely megváltandó. — Ajánlatok „jó birtok” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Szekérvétel!!

Könnyű, jó állapotban levő homokföldre alkalmas ökörszekerek vásároltatnak

Kossuth-utoza 32. szám alatt.

Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Ragyogó fehér a fehérenemű

— egy 1/2 órai főzés után —

persil

önműködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chor nélkül! Kefelés nélkül! — Dörgölés nélkül!

„PERSIL” megkíméli a fehéreneműt, azt kámban főzve fehér lesz, mintha a nap sugarak a szabadban fehéritették volna. — Gyár:

GOTTLOB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

904-1914. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1914. V. IV. 264/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Trássy László részére debreczeni lakosoktól 820 korona tőke, ennek 1913. év június hó 20. napjától számítandó 6% kamata és az eddig összesen 120 korona 26 fillér perköltség erejéig, 1914. március hó 28-án bíróság felül foglalt és 940 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1914. évi június hó 13. án délután 3 órákor kezdetét veendő és Debreczenben, Burgondia-u. 3. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi május hó 14-én.

Oláh Gáza, bírói kiküldött.

A tisztántul kérvényben ügyes

KÉPVISELŐ

(női is lehet) szabadalmazott cikk eladására, melyet minden háziasszony vesz, kerestetik. 100 százalék kereset. Kis szorgalom mellett havonta 1000 — korona. Tőke nem szükséges. Ajánlkoznak magyarul jól kell tudni és németül levelezni. Ajánlatok intézendők:

C. STRESEMANN, FABRIKANT, DRESDEN — A27.

Mack' féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százézer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLOB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

- 1000 színes jómínőségű boríték K 3-60
- 1000 finom fehér boríték " 6-
- 1000 félív üzleti levélpapír " 7-
- 1000 színes levelező-lap " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

" CZÉGNÉL " DEBRECZEN, Kistemplombazár

- Napernyők
 - Gyermekruhák
 - Harisnyák
 - Tricók
- !! nagy választékban !!

829. vk. 1914. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Gutfreud Sámuel debreczeni ügyvéd által képviselt Debreczeni Hitelbank végrehajtónak végrehajtást szennvedő elleni 3150 korona tőke, ennek 1913. év december hó 1. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 269 korona 74 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbírósnak 1914. V. III. 432. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szennvedőnél 1914. évi április hó 23-án bíróság le- és felül foglalt és 656 K-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felül foglaltatok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Debreczenben, Széchenyi-u. 39. sz. a leendő megtartására 1914. évi június hó 17. napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő ruhaneműk és egyéb ingóságok, amennyiben időközben részfizetés történt, annak betudásával, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Debreczen, 1914 május hó 27-én.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.